

Den bästa jukeboxen till datorn

Med mp3-spelaren Winamp kan du själv sätta ihop flera hundra timmars musik så att du slipper byta cd stup i kvarten. Och så kan du satsa på enbart dina favoritlåtar.

Det är många fördelar med att byta ut eller komplettera stereoanläggningen med datorn. Du slipper byta skivor hela tiden, och du behöver inte heller irritera dig över en massa onödiga låtar som skivbolagen har tyckt måste finnas med på cd:n.

I stället kan du sätta ihop dina egna spellistor med hundratals låtar som du blandar precis som du vill eller spelar upp i valfri ordning.

Inte ens en multi-cd-spelare med plats för en hel stapel skivor kan konkurrera med datorns väldiga lagringskapacitet. På en 40 GB hårddisk finns det plats för mer än 8000 låtar – förutsatt att de sparas i mp3 format. Det program som förvandlar din pc till en våldsam spelmaskin är mp3-spelaren Winamp.

Under flera år har Winamp varit den populäraste mp3-spelaren, och det beror på att du kan både kan göra dina egna spellistor och skräddarsy spelaren med diverse teman och skal som totalt ändrar utseendet på den. Dessutom kan den utvidgas med diverse komponenter så att du kan se snygga mönster eller någon läcker dansare röra sig i takt med musiken. När du spelar upp en cd kan du automatiskt också hämta upplysningar om låtarna på den skiva du spelar via internet.

Winamp klarar i stort sett alla musik- och ljudformat – både musik-cd:ar, en musikfil på datorn och musiken från en radiostation på nätet. Men kvaliteten kan vara skiftande. För mp3 talar man om kilobit per sekund eller kbit/s, och det talar

om hur mycket ljudet är komprimerat. Ju högre kbit/s-tal, desto bättre låter musiken. Musik från din hårddisk är ofta på 128 eller 192 kbit/s, musik på nätet ligger bara på 56-98 kbit/s.

Mer musik på mindre plats

Mp3 är det mest populära musikformatet på datorn, och det beror inte minst på att musiken packas så mycket att den bara tar cirka en tiondel av ljudet i okomprimerad form. Men trots att musiken är hårt komprimerad är ljudkvaliteten inte hörbart sämre.

Det har visat sig vara mycket praktiskt, för när en låt komprimeras till mp3-format tar det mindre än 5 MB plats, och därför passar det också perfekt för att sända via internet.

I mitten av 80-talet började universitetet i Erlangen i Tyskland att arbeta med komprimerings-teknik för digital musik, även kallat ett codec. I slutet av 80-talet började man samarbeta med ett forskningsinstitut i Frauenhofer som tog patent på mp3-formatet i Tyskland 1989.

1996 släppte Frauenhoferinstitutet sina komprimeringsalgoritmer på internet så att även amatörbyggare kunde bygga avspelare baserade på deras mp3-codec.

I gang med Winamp 3.0

Winamp är ett program med enormt många funktioner. Programmet har ända sedan första början varit öppet på så sätt att

alla som vill kan utveckla insticksprogram. Många av Winamps smartaste funktioner har dykt upp med de senare versionerna för att användarna har

byggt vidare på programmet. När du har installerat Winamp från K-CD:n kan du installera språkpaketet (finns under ex-trafficler) för att få Winamp på svenska.

Så fungerar titelfältet

Winamps titelfält fungerar inte som i andra program, och det finns även knappar med helt nya symboler.

Kontrollmenyn

En meny för att stänga fönstret, ändra storlek på det eller göra det transparent.

Huvudmenyn

Öppnas genom att högerklicka på titelfältet och ofta även genom att högerklicka i själva fönstret.

Stäng

Stänger programmet

Windowshade

Miniversion av fönstret

Minimera

Minimerar alla fönster

Dölj
Döljer
fönstret

Så använder du Winamp

Winamp används i stort sett som en vanlig cd-spelare, men med några skillnader. Det är till exempel möjligt att spola i ett nummer med hjälp av ett skjutreglage.

1 Avspelarens status. Här kan du se om Winamp spelar eller håller paus.

2 Använd tid. Om du klickar visas i stället resterande tid.

3 Placering på spelningslistan och titel på låten.

När du ställer in volymen visar displayen nivån i procent i stället

4 Visualisering. Grafiken rör sig i takt med musiken. Du kan växla mellan flera bilder eller koppla bort dem helt genom att klick i fältet.

5 Kvaliteten på låten. Samplinghastighet, stereo/mono och frekvens.

6 Skjutreglage för volymkontrollen. Här kan snabbt öka och minska ljudet.

7 Genväg till Equalizer. När knappen lyser grönt kan du se equalizern i ett fönster.

8 Genväg till Mediebibliotek. En grön lampa visar att mediebiblioteket är aktivt.

9 Genväg till Spelningslistan. PL betyder playlist, och åter är det en grön knapp som styr.

10 Skjutreglage som kan användas för att "spola" i ett nummer.

11 Föregående nummer. Gå till början av den låt du spelar nu eller föregående nummer.

12 Spela upp. När du trycker här startar uppspelningen av låten som syns i fönstret.

13 Paus. Med den här knappen kan man både pausa inspelningen och starta den igen.

14 Stopp. Här stoppar du musiken, men musiken står kvar i fönstret.

15 Nästa nummer. Här hoppar du vidare till nästa nummer på listan.

16 Öppna en ny låt. Här väljer du en ny låt eller en musik-cd.

17 Övertoning mellan låtarna. Med den här funktionen minskar volymen när en låt närmar sig slutet och ökar den när en ny börjar.

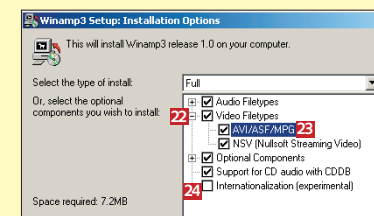
18 Blanda numren på spelningslistan. Funktionen spelar låtarna i slumpmässig följd.

19 Repetera startar om när musiken är färdigspelas.

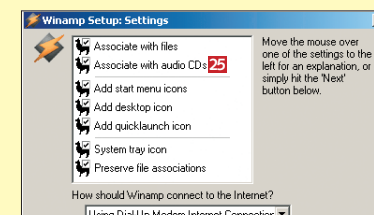
20 Genväg till genvägspanelen Fixaren. Här kan du starta Winamps hjälpprogram.

21 Dra här för att ändra storlek på ett fönster.

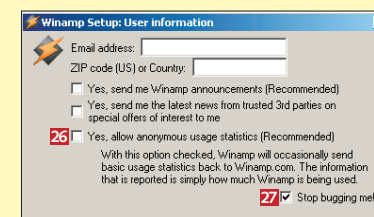
Installation

1 Winamp kan även spela upp filmklipp. Om du vill behålla Media Player som din filmavspelare skall du klicka på + vid Video Filetypes **22** och ta bort markeringen vid AVI/ASF/MPG **23**. För att kunna få de svenska bokstäverna å, ä och ö måste du markera rutan Internationalization **24**.

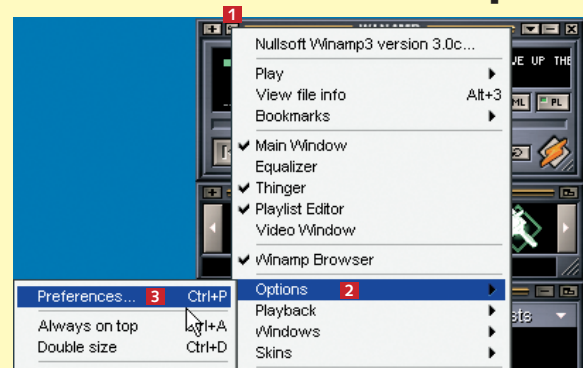

2 Ta bort markeringen om programmet inte skall kopplas till understödda filtyper. Om du till exempel inte vill använda Winamp som din cd-spelare tar du bort markeringen vid Associate with audio CDs **25** – här finns också ett val för att placera genvägar på Skrivbordet, Startmenyn och Quicklaunch.

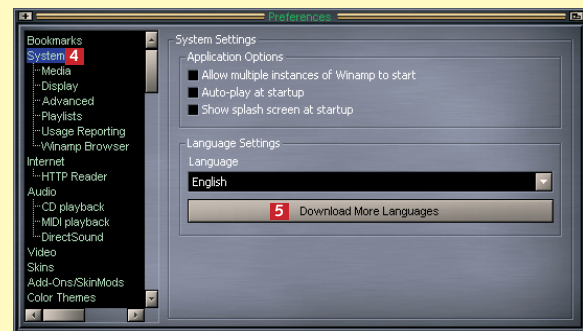

3 Winamp samlar information om användningen av programmet. Om du inte vill att informationen skickas tillbaka till företaget tar du bort markeringen vid Yes, allow... **26**. För att slippa framtida frågor från företaget kan du markera Stop bugging me! **27**. Du behöver inte ange din e-postadress.

Så ställer du in Winamp

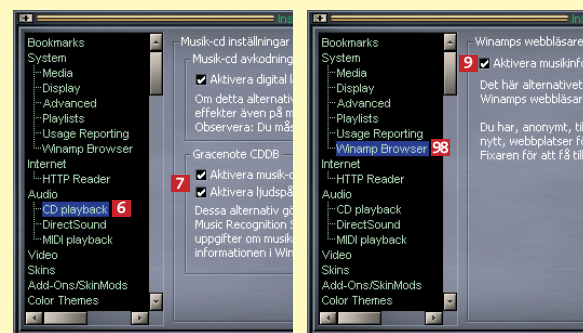

Öppna inställningsfönstret genom att klicka på huvudmenyn **1**, klicka på **Options** **2** och välj **Preferences** **3**.

Här kan du byta språk i Winamp

Du kan få menyerna på diverse språk, här bland svenska och ett påhittat som som hos den svenske kocken i The Muppet Show. Klicka på **System** **4** och välj önskat språk i rullmenyn. Du kan hämta fler språk på *Winamps* webbplats genom att klicka på **Download More Languages** **5**. På webbplatsen klickar du på fliken **Components** och sedan på **Locales**. Använd eventuellt sökfältet för att hitta önskat språk.

Koppla bort cd-sökningen på internet

Winamp kan själv gå på internet och hämta upplysningar om de låtar du spelar – en bra funktion om man har fast internetförbindelse. Men med vanlig modemförbindelse är det inte så bra, för då försöker *Winamp* nämligen gå ut på internet varje gång ett nytt nummer spelas upp. Men funktionen går att koppla bort. Klicka på **CD playback** **6** och ta bort de två markeringarna **7** i **Gracenote**-fältet. En liknande funktion finns i *Winamps* sökmotor och kan kopplas bort genom att klicka på **Winamp Browser** **8** och ta bort markeringen vid **Aktivera musiksökning** **9**.

Så används Winamp

Winamp består av en rad komponenter som öppnas i var sitt fönster. Så här ser *Winamp* ut efter att du har bytt till svenska.

Själva **avspe-laren** **10**.

Dimsen **11** kan användas för att öppna diverse komponenter i programmet.

Spellistan **12**, visar dig en lista över valda låtar.

Winamp browser **13**, ger dig möjlighet att köpa musik, lyssna på radio via nätet eller hämta komponenter till programmet.

■ Du kan flytta om fönstren oberoende av varandra genom att placera musmarkören på titelraden och dra. När fönstren flyttas ihop låses de fast och du kan flytta allesamman på en gång när du flyttar uppspelningsfönstret.

■ Du bestämmer själv storleken på de enskilda fönstren. Klicka på + i det övre vänstra hörnet på ett fönster, klicka på **Zooma** **14** och välj önskad storlek.

■ Man kan även välja om fönstret skall vara mer eller mindre transparent. Klicka på +, klicka på **Opacitet** **15** och välj önskad grad av transparens. Om du väljer **10%** **16** kommer fönstret att likna ett spökfönster.

Du kan dessutom ändra på fönsterstorleken genom att dra i fönstrens nedre högra hörn.

Spara dina favoritlåtar

■ Du kan spara dina favoritlåtar i en speciell spellista som snabbt kan öppnas. När du hör en låt som du vill ha med i din spellista, så klickar du på menyikonen eller högerklickar i *Winamp*-fönstret. Välj **Bokmärken** **17** och **Lägg till aktuell titel som Bokmärke** **18**. Längst ned på menyn kan du se alla dina favoriter. Starta en av Favoritlåtarna genom att klicka på den i menyn. Om du klickar på **Redigera bokmärken** **19** kan du ta bort eller döpa om alla bokmärken på listan.

Winamps består av:

Fixaren är en genvägspanel som ger tillgång till många funktioner i *Winamp. Om inte alla komponenter visas kan du få upp fler med hjälp av pilknapparna, och om du installerar fler från *Winamps* webbplats kommer de flesta av dem att placeras i **Fixaren**.*

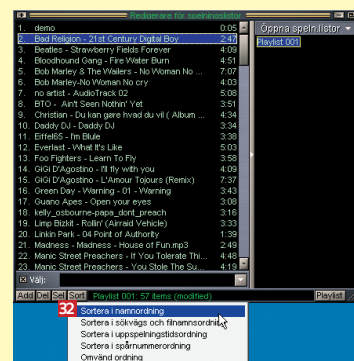
Spelningslista

Gör en spellingslista med din favoritmusik

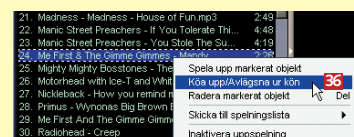
1 Öppna **Spelningslistan** och klicka på **Add** **26**. Du kan lägga till enstaka nummer, innehållet i en mapp eller hämta musik från internet. Klicka på **Lägg till filer** **27** för att välja enstaka nummer. Dem hittar du i boxen **Öppna** **28**. Du kan välja flera nummer genom att hålla ned **Ctrl**-tangenter samtidigt som du klickar på låtarna. Klicka på **Öppna** när du är klar.

Spelningslistans möjligheter

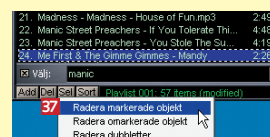
■ Du kan ändra ordningsföljden på låtarna i spellingslistan manuellt genom att dra dem till en annan plats – eller få dem sorterade automatiskt genom att klicka på **Sortera i ...** **32** och välja en sorteringsmetod. Du kan bland annat välja mellan att sortera efter namn och längd på låten, eller att blanda numren i slumpmässig följd.

■ Du kan starta en låt från spellistan genom att dubbelklicka på den, men även placera låtarna i kö. Högerklicka på ett nummer och välj **Köa upp/Avlägsna ur kön** **36**, för att få numret spelat efter de redan valda låtarna

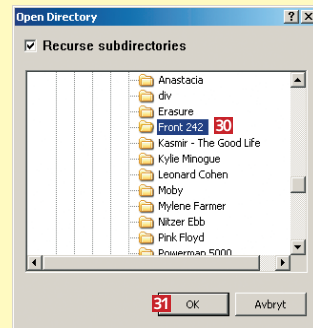
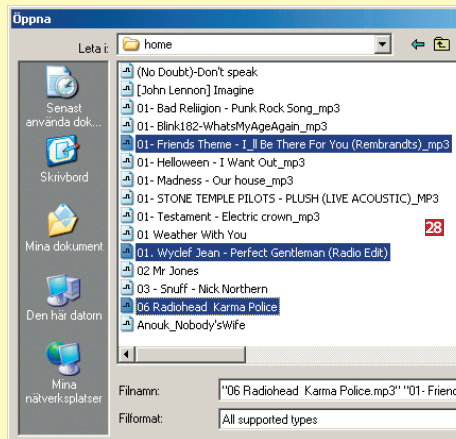

■ Du har också möjlighet att skapa en ny lista med t.ex. *Manic Street Preachers*-låtar. Skriv *Manic Street Preachers* i fältet **Välj** **33**, så att alla nummer markeras. Högerklicka på en av de markerade låtarna, välj **Skicka till spellingslista** och välj **Skapa en ny spellingslista**. Ett nytt fönster med valda låtar öppnas. Fältet **Välj** söker både på artist och titel, så "summer" kommer att välja både låtar med Donna Summer och Summertime från musiken *Porgy and Bess*.

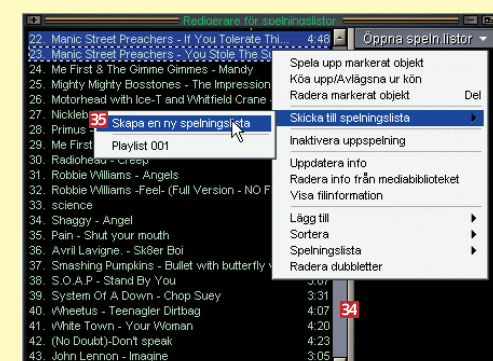

■ Du kan radera låtar i listan genom att markera dem (håll **Ctrl**-tangenter nere för att markera mer än en låt), klicka på **Del** **37** och välj **Radera markerade objekt**.

20 Spelningslista
21 Mediebibliotek
22 Inställningar
23 Videofönster
24 Avancerad visualiseringsstudio
25 Winamps webbplatsare

2 Klicka på **Lägg till filer** **29** för att välja en hel mapp. Markera den önskade mappen **30** och klicka **OK** **31**.

■ Om du vill ha mer plats för låtarna kan du rulla ihop översikten över spellingslistorna genom att klicka på skiljelinjen **34**.

■ Om du vill flytta låtar från en spellingslista till en annan kan du använda musen. Markera de önskade numren med musen eller valfunktionen, och dra sedan över dem till önskad lista i översikten över spellingslistor **35**.

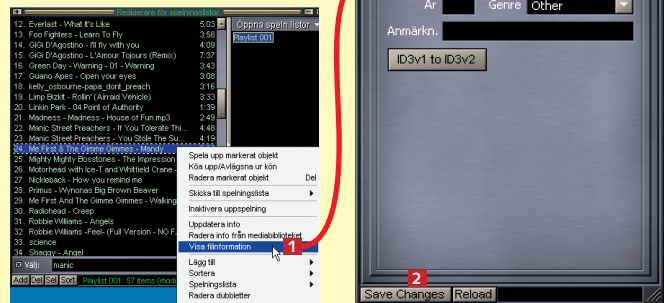
■ När du är färdig med att anpassa din spellingslista kan du spara den. Klicka på **Playlist** **38** och välj **Spara spellingslista som ...** **39**.

■ För att lyssna på en spellingslista behöver du bara leta reda på ikonen och dubbelklicka på den.

Så här ändrar du upplysningar

Mp3-filer kan innehålla upplysningar om artist, titel, musikgenre med mera. Det kallas en ID-tag. Du kan själv redigera upplysningarna. Högerklicka på en låt och välj **Visa filinformation** 1. Skriv in de önskade upplysningarna i fälten och klicka på **Save Changes** 2.

Mediebiblioteket

– översikt över alla dina filer

Många av funktionerna i **Spelningslistan** är de samma i **Mediebiblioteket**. Det gäller till exempel sökfunktionen och några av knapparna, medan funktionen **Skicka till** har fått en egen knapp. Men **Mediebiblioteket** kan mera än **Spelningslistan**, du kan t.ex. få en lista över alla dina multimediefiler, oavsett om det är mp3-musik, cd-musik, musik på nätet eller videoklipp.

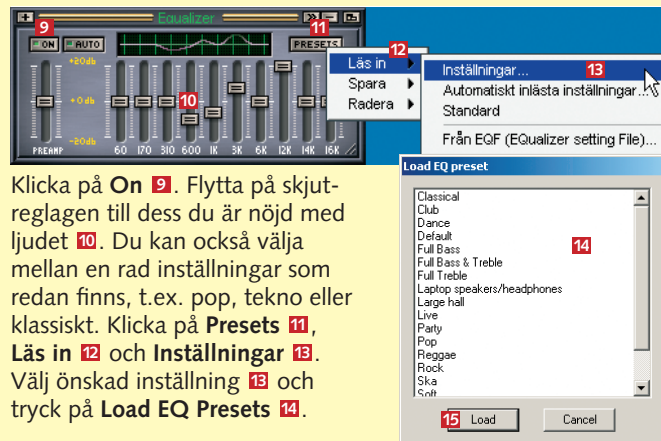
I det första fältet 3 väljer du om du vill se alla filer eller bara speciella slags mediefiler. I nästa fält 4 ser du en lista över artisterna. Ditt val här påverkar visningen i fönstret till höger 5 där det visas en översikt över de valda artisternas album, och i det nedersta fältet 6, där man kan se den valda artistens låtar. Välj mer än en artist genom att hålla ned Ctrl-tasten tangenten när du klickar på artisterna.

Du kan även ändra på fältens funktion, så att du t.ex. kan sortera översikten efter genre i stället för efter artist. Klicka på **Artist-** eller **Albumsraden** 7, och välj önskad sortering 8.

Equalizer

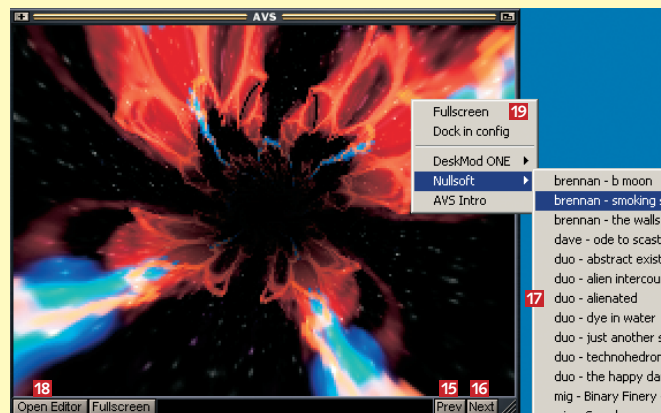
Winamp har en inbyggd equalizer så att du kan ändra på tonområdena.

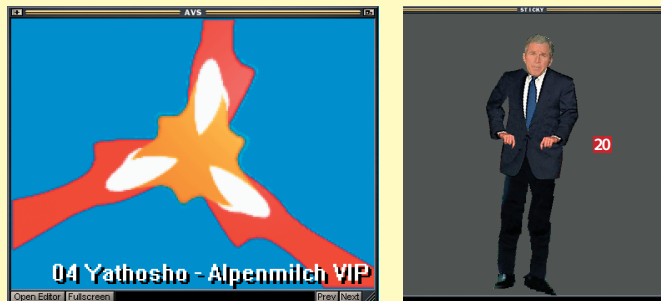
Klicka på **On** 9. Flytta på skjutreglagen till dess du är nöjd med ljudet 10. Du kan också välja mellan en rad inställningar som redan finns, t.ex. pop, tekno eller klassiskt. Klicka på **Presets** 11, **Läs in** 12 och **Inställningar** 13. Välj önskad inställning 13 och tryck på **Load EQ Presets** 14.

AVS Avanceret Visualiserings Studio

Winamp har inte inbyggd MTV, men det betyder inte att du blir utan något att titta på. Med AVS-funktionen får du se snygga mönster till musiken.

Öppna **AVS** via **Fixaren**. Du kan arbeta dig genom de mer än 40 inbyggda mönstren genom att klicka på **Prev** 15 eller **Next** 16. Du kan även högerklicka i fönstret och välja önskat mönster i en meny 17. **Open Editor** 18 öppnar ett inställningsfönster där du kan ändra på diverse inställningar för respektive mönster. **Fullscreen** 19 visar effekten över hela skärmen. Tryck på **Esc** för att komma till visning med fullskärm. Du kan hämta ytterligare mönster (visualizations) via **Winamp Browser**. Dem hittar du under **Add-on** eller **Plug-in**. Du kan till exempel hämta en dansande president Bush 20.

Winamp Browser

Winamp Browser är Winamps inbyggda webbläsare

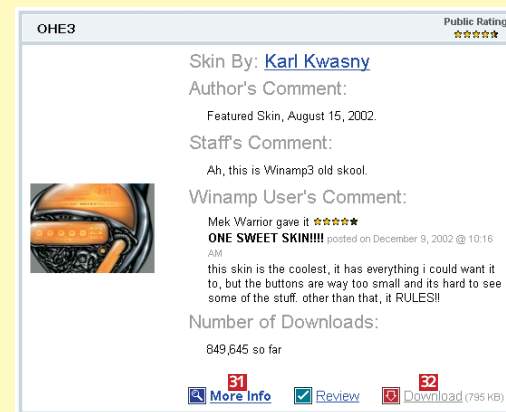

Winamp Browser ger enkelt tillgång till diverse internetfunktioner. Under fliken **now playing** 21 kan du se upplysningar om aktuell låt, och du kan klicka dig vidare till webbplatser där musiken kan köpas. **Mybestbets** 22 visar dig rekommendationer om musik, upplysningar om konserter med mera. **Radio**-fliken 23 innehåller en sökfunktion till närradiostationer som du kan lyssna på med **Winamp**. Under fliken **skins** 24 hittar du mängder av teman för att snygga till spelarens utseende, och på **add-ons** 25 hittar du extra komponenter till **Winamp**.

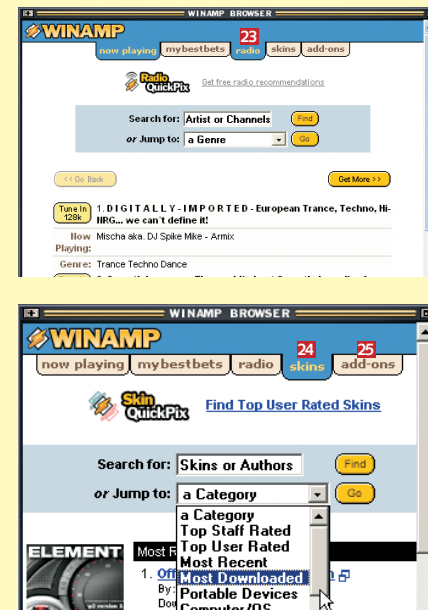
Så är ändrar du utseende

1 Öppna **Winamp Browser** via **Fixaren**. Klicka på **Skins** 26. Nu kan du se några teman i fönstret, men det finns många fler om du använder sökfältet 27 eller rullmenyn 28 för att välja en kategori. Klicka på **Find** 29 eller **Go** 30 för att få se resultatet i **Internet Explorer**.

2 Klicka på **More info** 31 för en större bild av temat. Om du klickar på **Download** 32 hämtas och installeras temat automatiskt.

3 Tänk på att alla kontrollknappar inte nödvändigtvis finns med på alla teman, eller att de kan sitta på konstiga ställen. Men normalt kan du alltid vända tillbaka till det ursprungliga temat genom att högerklicka på spelaren, klicka på **Skal** 33 och därefter välj **Standard** 34.

Här kan du se några exempel på futuristiska skal som du kan hämta hem till Winamp – och de kostar inte ett öre.